

Az iskolánk története röviden

A kiegyezés utáni robbanásszerű fejlődés következtében a XIX. század végére Budapest nemcsak az ország ipari centrumává, hanem európai világvárossá is növekedett. Lakosainak száma megközelítette a 900 000-et. Polgárai egyre növekvő igényeket támasztottak a székesfőváros tanácsával szemben minden területen, így a közművelődés és a közoktatás tekintetében is.

A polgárosodás folyamatában bekövetkezett változásokat Bárczy István a századfordulón felismerte. Miután 1906-ban Budapest polgármesterévé választotta a Közgylés, oktatáspolitikai elképzeléseit iskolaépítési akcióval valósította meg.

Bárczy és munkatársai a Mária Terézia teret szemelték ki az egyik új, modern iskola színhelyéül. 1909-ben kezdődtek meg az építkezés előmunkálatai a Mária Terézia téren. Az építkezés 1911 nyarán befejeződött, szeptemberben 6-6 osztály indításával megkezdte működését a fiú- és a lányiskola. Az épületben kapott helyet a Pedagógiai Szeminárium, amelyet 1912. február elsején ünnepélyes keretek között avatott fel Bárczy István polgármester.

Az első világháború okozta visszaesést követően fellendülés következett. A Nagyteremben tartott bemutató tanításokra előre fel kellett iratkozni. A terem minden alkalommal zsúfolásig megtelt érdeklődővel. Móricz Zsigmond többször volt bemutató tanításon, a Nyugatban elismeréssel írt a látottakról.

A második világháború nehéz éveiben az Iskola elnéptelenedett, 1944 őszén már nem nyitotta ki kapuit. A légitámadások során az épületet több bombatalálat is érte.

A harcok megszűntével a romok eltakarítását a testület tagjai és az iskola alkalmazottai kezdték meg. Munkájuk eredményeként két földszinti teremben 1945. február 8-án megkezdődött az alsósok és az óvodások foglalkoztatása. Az épület rendeltetésszerű használata csak 1947-ben indulhatott meg.

Az iskola tanulóinak száma jelentősen megnövekedett az 1948/49-es tanévre. Ennek eredményeként a továbbképzés is hamarosan megkezdődhetett. 1949-ben a Mária Terézia tér új nevet kapott, ettől kezdve az iskola neve is megváltozott. Az új név: Horváth Mihály téri Gyakorló Általános Iskola.

Az 1956-os események jelentős szerepet játszottak az iskola életében. Az épületet szovjet tűzérsgéi akna becsapódása miatt komoly pusztítás érte. Csak négy osztály maradt teljes épségben, de az első időkben azok sem voltak megközelíthetőek a lépcső leszakadása miatt. A Horváth Mihály téri épületrész két és fél terem hosszúságban a IV. emelettől a földszintig leomlott. A tanítás csak 1957. január 7-én kezdődhetett meg, de a teljes munka beindulásával február 25-éig kellett várni. A következő években a Gyakorló Iskola eredményesen működött az 1961/62-es tanév végén bekövetkezett változásig.

Az iskola történetben külön fejezetet érdemel a névadó gimnázium története. Elődjét, a magyarországi Szent Benedek-rend alapítójáról elnevezett gimnáziumot 1923 szeptemberében nyitották meg, 56 tanulóval. Az első otthona a Mária Terézia tér 8. sz. alatt lévő mai iskolaépület volt. A Baross utca 62. sz. alatt lévő épületben még háborús menekültek laktak. Ebbe az épületbe az 1925-26-os iskolai év elején költözött a gimnázium.

1931. nov. hó 18-án a szomszédos dohányraktár (VIII. Baross

u. 58-60. sz.) és a Rigó u. 3. sz. alatti épület is a Szent Benedek-rend birtokába ment át. A nagy Baross utcai telken sportpályákat, tenispályákat hoztak létre. A Rigó u. 3. sz. alatt működött a Rendház, valamint egy középiskolai és egy főiskolai félinternátus. Az elképzelések szerint a Baross utcai telken épült volna fel egy modern intézet, amelyben középiskolai és főiskolai internátus is működött volna. A szükséges pénz csak 1939-re sikerült összegyűjteni. A háborús események miatt az építkezéshez nem láttak hozzá.

A Szent Benedek Gimnázium fenntartását az 1948: XXXIII. törvénycikk rendelkezése folytán az 1947/48-as iskolai év befejezése után az állam vette át. Az intézet az 1948/49-es iskolai év elejétől kezdve budapesti VIII. ker. állami Fazekas Mihály Gimnázium elnevezéssel állami gimnáziumként folytatja működését.

Az ötvenes években a Fazekas Mihály Gimnázium folyamatos, állandó átszervezéseket élt át. Először koedukált osztályokat hoztak létre, majd azokat visszabontották fiú- és leányosztályokra. A Baross u. 58-60. szám alatti sportudvart elvették a Fazekastól, oda lakóházat építettek. Ez a Fazekas Mihály Gimnázium sportéletét jelentős mértékben visszafejlesztette.

A Horváth Mihály téren működő Intézet és a Gyakorló Iskola között egyre szorosabb kapcsolat alakult ki. A pedagógusok kölcsönösen látogatták a másik intézmény értekezleteit, az új oktatási elképzelésekkel kapcsolatosan információkat cseréltek. A Fazekas Mihály Gimnázium 1960-ban gyakorló gimnázium lett,

majd az összeköltözés után létrejött a 12 évfolyamos közös igazgatású Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium.

Az iskola hírnevét az 1962-ben induló matematika tagozat alapozta meg. Rábai Imre gyűjtötte össze azokat a tehetséges diákokat, akik aztán a gimnáziumi tanulmányaik során világhírnevet szereztek az iskolának. 1966-ban a nyolctagú magyar diákolimpiai csapat a Fazekas matematika tagozatú osztályából került ki. Öten kaptak aranyérmet: Lovász László, Pósa Lajos, Berkes István, Laczkovich Miklós és Pelikán József. Lovász László már egyetemista korában kandidátus lett. A Yale Egyetem matematika professzoraként 1999-ben Wolf-díjat (a matematika Nobeldíjának tekintik) kapott, 2001-ben itthon a Corvin láncot vehette át.

A matematika mellett a hetvenes évek elejére történelemből, biológiából, idegen nyelvekből is egyre szaporodtak a kimagasló eredmények. A fizika is a "sikertantárgyak" közé került. Megszoktuk mind a mai napig, hogy nincs sem matematika, sem

fizika diákolimpia Fazekas-diák nélkül. A 80-as évektől kezdve valamennyi tantárgy közöttük pl. a magyar nyelv és irodalom is egyre több eredményt könyvelhetett el.

A versenyeredmények alapján a Fazekast hamarosan az ország első iskolájának tartották. Ezt a helyét a később előtérbe került más szempontok (a felsőoktatásba felvettek részaránya, nemzetközi és hazai teljesítmények pontrendszerei) alapján is megtartotta. A Fazekas tanárai kimagasló felkészültségű, nagyszerű emberek voltak, akik a tehetséges gyerekeket a nekik való színvonalon tanították. A Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium nevelő-oktató tevékenységének első

meghatározó személyisége Genzwein Ferenc volt, aki 1968-ban lett az iskola igazgatója.

1975-től 1995-ig Dr. Tóth Jánosné vezette a Fazekast. Igazgatói tevékenységére 2004-ben így emlékezik vissza: „Amikor ide jöttem '75-ben, már az első helyen volt a Fazekas. Az én szerepem az volt, hogy ezt az első helyet megtartsam.

Tehát nem az első helyre kellett törekedni, mert az Iskola már az első helyen volt.” Ezt az eredményességet sikerült 20 éven keresztül fenntartani. Az Iskola tanárait az Intézet vezető felügyelőinek, majd vezető szaktanácsadóinak egyetértésével választották ki. Ez volt a szakmai minőség egyik garanciája.

A '80-as évek végétől kezdve a zsúfolt, öregedő épület egyre kevésbé tudta kielégíteni a képzés és a továbbképzés által támasztott igényeket. 1993 novemberére készült el az épület felújításának programterve.

Több önkormányzati határozat, különféle elhelyezési és felújítási tervek, majd azok megvalósulása következtében 1997-ben megkezdődött a Horváth Mihály téri épület felújítása, majd 1998-ban a Baross utcai foghíj régóta tervezett beépítése is megvalósult. Az épület felújítási és bővítési munkálatait az alsó tagozat az Üllői út 76. sz. alatti épületben, a felső tagozat és a gimnázium a Mosonyi u. 6.sz. alatt vészelte át. A felújítás során az iskola igazgatója az 1995-ben megválasztott Dr. Sáska Géza volt. A nevelőtestület 2000-ben, majd 2005-ben ismételten Hámori Veronikát választotta igazgatónak.

Tóth László
igazgatóhelyettes

